

IZVJEŠĆE

O OSOBAMA S INVALIDITETOM U REPUBLICI HRVATSKOJ

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Svibanj 2019.

**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Zagreb, Rockefellerova 7.**

IZVJEŠĆE

O OSOBAMA S INVALIDITETOM U REPUBLICI HRVATSKOJ

Autori

Doc. dr. sc. **Tomislav Benjak**, dr. med.
specijalist javnog zdravstva, znanstveni suradnik

Suradnici:

Robert Henig

Martina Ivanić, bacc. med. techn.

Natalie-Tanja Petreski

Manuela Radošević

Zlata Vejzović

Ana Vuljanić

Zagreb, svibanj 2019. godine

UVOD	4
IZVORI PODATAKA.....	4
1. REPUBLIKA HRVATSKA	5
1.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	5
1.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	7
2. BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA	8
2.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	8
2.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	8
3. BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA	10
3.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	10
3.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	10
4. DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	12
4.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	12
4.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	12
5. GRAD ZAGREB	14
5.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	14
5.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	14
6. ISTARSKA ŽUPANIJA	16
6.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	16
6.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	16
7. KARLOVAČKA ŽUPANIJA	18
7.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	18
7.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	18
8. KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA	20
8.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	20
8.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	20
9. KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA	22
9.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	22
9.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	22
10. LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA	24
10.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	24
10.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	24
11. MEĐIMURSKA ŽUPANIJA	26
11.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	26
11.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	26
12. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	28
12.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	28
12.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	28
13. POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA	30
13.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	30
13.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	30
14. PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	32
14.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	32
14.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	32
15. SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA	34
15.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	34
15.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	34
16. SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	36
16.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	36
16.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	36
17. ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA	38
17.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	38
17.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	38
18. VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	40
18.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	40
18.2. VRSTE OŠTEĆENJA.....	40

19. VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA	42
19.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	42
19.2. VRSTE OŠTEĆENJA	42
20. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	44
20.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	44
20.2. VRSTE OŠTEĆENJA	44
21. ZADARSKA ŽUPANIJA	46
21.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	46
21.2. VRSTE OŠTEĆENJA	46
22. ZAGREBAČKA ŽUPANIJA	48
22.1. OPĆI SOCIODEMOGRAFSKI PODACI.....	48
22.2. VRSTE OŠTEĆENJA	48

Uvod

Prema procjenama UN problem invalidnosti je mnogo rašireniji nego što se inače misli: od deset stanovnika svake zemlje bar je jedan u izvjesnoj mjeri invalid. Raspolaganje odgovarajućim podacima o dizabilitetu – invaliditetu preduvjet je za planiranje odgovarajućih preventivnih mjera i donošenje programa za osobe s invaliditetom. Uostalom, unapređenje razine zdravlja pučanstva ima za cilj i dodavanje života godinama, odnosno povećanje broja godina života bez bolesti i invaliditeta. Hrvatska je prepoznajući taj problem donijela Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), koji propisuje način prikupljanja, obrade i zaštite tajnosti podataka o osobama s invaliditetom. Registar se vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, a počeo je s radom 2002. godine. **Prema navedenom Zakonu invaliditet je trajno ograničenje, smanjenje ili gubitak sposobnosti (koje proizlazi iz oštećenja zdravlja) neke fizičke aktivnosti ili psihičke funkcije primjerene životnoj dobi osobe i odnosi se na sposobnosti, u obliku složenih aktivnosti i ponašanja, koje su općenito prihvaćene kao bitni sastojci svakodnevnog života.**

Izvori podataka

Podaci se u Registar prikupljaju iz:

a) *Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje*

Registar preuzima kvartalno podatke od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u elektronskom obliku o korisnicima invalidskih mirovina te osobama koje temeljem tjelesnog oštećenja ostvaruju materijalna prava iz tog Zavoda.

b) *Ministarstva hrvatskih branitelja*

Registar preuzima kvartalno podatke o hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata u elektronskom obliku te podatke za za ratne vojne invalide II. Svjetskog rata, za osobe nastradale na služenju vojnog roka od 15. svibnja 1945. do 17. kolovoza 1990., mimodopske i civilne invalide iz Domovinskog rata, II. Svjetskog rata i poraća

c) *Socijalne skrbi*

Centri za socijalnu skrb općina dostavljaju preslike obrasca "Nalaz i mišljenje" prvostupanijskih tijela vještačenja.

d) *Prosvjete*

Županijski uredi za obrazovanje dostavljaju presliku rješenja o primjerenom obliku školovanja. Liječnici u povjerenstvu za utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta u sustavu školstva prijavu vrše na obrascu "Obrazac o invaliditetu". Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa dostavlja presliku Drugostupanijskog tijela vještačenja o primjerenom obliku školovanja.

e) *Zdravstva*

Primarna zdravstvena zaštita i specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita prijavu dostavljaju na Obrascu o invaliditetu koji je propisan Pravilnikom o obrascu za dostavljanje podataka Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN br. 07/02.) Hrvatski zavod za javno zdravstvo (Služba za socijalnu medicinu) dostavlja godišnju bazu podataka hospitalizacija i bazu podataka o umrlima.

f) *Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka*

Temeljem čl. 6 st. 2. Pravilnika o znaku pristupačnosti ("Narodne novine", br. 16/05), nadležna tijela državne uprave dostavljaju kopije rješenja o znaku pristupačnosti Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom. Temeljem Pravilnika o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine ("Narodne novine", br. 143/06), nadležno ministarstvo dostavlja kopije rješenja o oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom.

g) *Zavoda za vještačenje i profesionalnu rehabilitaciju*

Zavod za vještačenje i profesionalnu rehabilitaciju dostavlja nalaz i mišljenje jedinstvenog tijela vještačenja.

Ovogodišnje izvješće o osobama s invaliditetom sadrži prikaze općih sociodemografskih parametara te podatke o vrstama oštećenja za RH te za svaku županiju zasebno. Sve obrade iz ovog izvještaja rađene su sa stanjem na dan 20.05.2019. Važno je ovdje istaći i metodologiju izračuna prevalencija. Za izračun prevalencije invaliditeta u RH i po županijama korišteni su parametri Registra osoba s invaliditetom te službene procjene broja stanovnika Državnog zavoda za statistiku za 2017.

1. Republika Hrvatska

1.1. Opći sociodemografski podaci

U Hrvatskoj, stanje na dan 03.05.2019., živi 511281 osoba s invaliditetom od čega su 307647 muški (60%) i 203634 žene (40%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine oko 12,4% ukupnog stanovništva RH (tablica 2.)- *vidi napomenu o načinu izračuna prevalencije ispod tablice 2.* Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 248389 (49%), je u dobnoj skupini 65+ dok je 217578 (42%) osoba u radno aktivnoj dobi, 20-64 godina (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan i u dječjoj dobi, 0-19 godina, i to u udjelu od 9%. Najveći broj osoba s invaliditetom ima prebivalište u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji. U te dvije županije živi oko 27% od ukupnog broja osoba s invaliditetom (Tablica 1.), no ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije dolazimo do podatka da je najveći udio u Krapinsko-zagorskoj, s time da je najviša prevalencija u dječjoj dobi u Koprivničko-križevačkoj županiji, dok je u Krapinsko-zagorskoj županiji najveća prevalencija u radno aktivnoj i dobi iznad 65 godina (tablica 2).

Tablica 1. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, županijama prebivališta te dobnim skupinama

ŽUPANIJA PREBIVALIŠTA	Dobne skupine						Ukupno
	0-19		20-64		65+		
	m	ž	m	ž	m	ž	
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	964	574	3923	1983	2679	3408	13531
BRODSKO-POSAVSKA	663	412	5850	1780	2908	2244	13857
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	544	322	3057	1100	1855	1417	8295
GRAD ZAGREB	5572	3104	20394	13343	19681	24206	86300
ISTARSKA	1144	627	3443	2178	3017	2800	13209
KARLOVAČKA	683	432	4806	2061	3997	4466	16445
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	1519	886	3919	2211	3008	3757	15300
KRAPINSKO-ZAGORSKA	1051	663	4832	3189	4651	4463	18849
LIČKO-SENJSKA	238	148	1620	575	1152	1030	4763
MEDIMURSKA	1267	870	2476	1773	1430	1542	9358
OSJEČKO-BARANJSKA	1977	1237	8712	2553	3960	3067	21506
POŽEŠKO-SLAVONSKA	400	278	2831	990	1972	1377	7848
PRIMORSKO-GORANSKA	1751	980	4611	3073	4638	5087	20140
SISAČKO-MOSLAVAČKA	1419	855	6402	2247	5044	4132	20099
SPLITSKO-DALMATINSKA	2750	1657	16123	6747	11807	11925	51009
ŠIBENSKO-KNINSKA	612	345	3655	975	2431	2233	10251
VARAŽDINSKA	1229	779	5729	3456	5488	6444	23125
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	317	224	2931	1077	1626	1541	7716
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	951	585	6186	2132	3829	2748	16431
ZADARSKA	942	471	4863	1496	3743	2770	14285
ZAGREBAČKA	2359	1352	9624	5046	8408	6534	33323
Nespecificirano	99	62	20984	10622	34901	18973	85641
Ukupno	28451	16863	146971	70607	132225	116164	511281

Napomena:

1. obradu podataka moguća je i po petogodišnjim dobnim skupinama
2. Nespecificirano – županija prebivališta nije navedena ili mjesto prebivališta nije u službenom šifarniku naselja

Tablica 2. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije te u pojedinim dobnim skupinama - prevalencija invaliditeta na 100 stanovnika

Županija prebivališta	Prevalencija invaliditeta (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnjoj skupini 0-19 (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnjoj skupini 20-64 (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnjoj skupini 65+ (%)
KRAPINSKO-ZAGORSKA	14,9	7,0	10,3	38,0
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	14,0	10,8	9,3	32,0
KARLOVAČKA	13,9	5,2	9,7	32,5
VARAŽDINSKA	13,7	6,0	8,9	37,9
SISAČKO-MOSLAVAČKA	13,2	7,7	9,6	27,7
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	12,3	6,9	9,1	27,2
SPLITSKO-DALMATINSKA	11,3	4,7	8,5	27,5
POŽEŠKO-SLAVONSKA	11,3	4,6	9,3	24,4
GRAD ZAGREB	10,8	5,5	6,8	29,0
ZAGREBAČKA	10,7	5,8	7,7	25,9
LIČKO-SENJSKA	10,4	4,6	8,4	19,3
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	10,3	4,5	8,9	21,3
ŠIBENSKO-KNINSKA	10,1	5,1	8,0	18,7
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	10,0	3,4	8,6	21,8
BRODSKO-POSAVSKA	9,6	3,4	9,0	18,7
ZADARSKA	8,5	4,1	6,5	18,0
MEĐIMURSKA	8,4	8,7	6,4	15,2
OSJEČKO-BARANJSKA	7,6	5,7	6,5	13,3
PRIMORSKO-GORANSKA	7,0	5,7	4,4	15,0
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	6,8	3,5	5,8	13,1
ISTARSKA	6,3	4,8	4,4	13,3
Republika Hrvatska	12,4	5,5	8,7	30,4

Napomena:

- za izračun ukupne prevalencije u RH, prevalencije po županijama te prevalencije po dobnim skupinama korišteni su podaci iz tablice 1. ovoga biltena te rezultati Procjene stanovništva za 2017. (Statistički bilten 2018.)

Oko 66% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. Oko 25% ima srednju stručnu spremu dok je 3% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje zabilježeno je kod 6% osoba s invaliditetom. Prema podacima Očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom, u RH su zabilježeni podaci za 18903 osoba (52% muških i 48% ženskih osoba) pri čemu 11037 osoba s invaliditetom zadovoljava kriterije Pravilnika o očevidniku (NN 75/18) i poslodavac ih može računati u kvoti. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (82%) žive u obitelji dok ih oko 16% živi samo. Oko 0,6% ima udomitelja ili skrbnika, a 1,2% osoba s invaliditetom boravi u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 13% osoba s invaliditetom. Oko 54% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegovu u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

U Registar osoba s invaliditetom pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 55537 osoba s time da je veći broj muških osoba (64%). Oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije te specifične teškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U RH živi 58393 branitelja s invaliditetom. Zabilježeno je i 6603 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

1.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa (tablica 3).

Tablica 3. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1000 stanovnika
Oštećenje lokomotornog sustava	147502	28,8	36
Oštećenje drugih organa	135220	26,4	33
Mentalna oštećenja	133637	26,1	32
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	76377	14,9	19
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	30711	6,0	7
Intelektualna oštećenja	27422	5,4	7
Oštećenje vida	27092	5,3	7
Oštećenje sluha	13133	2,6	3
Oštećenje perifernog živčanog sustava	11830	2,3	3
Prirodne anomalije i kromosopatije	11588	2,3	3
Autizam	2508	0,5	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini hipertenzivnih bolesti (I10-I15). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da u je RH oko 0,6% od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1979 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 842 branitelja Domovinskog rata dok ih 435 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 4. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 4. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	36765
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	35095
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	2508
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	330
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	1430
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	20939
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	14321
H90-H95	Drugi poremećaji uha	11943
Q90	Down sindrom	1672
S48	Amputacija obje nadlaktice	32
S58	Amputacija obje podlaktice	49
S68	Amputacija obje šake	25
S78	Amputacija obje natkoljenice	172
S88	Amputacija obje potkoljenice	219
S98	Amputacija oba stopala	30
G35	Multipla skleroza	2188

2. Bjelovarsko-bilogorska županija

2.1. Opći sociodemografski podaci

U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 13531 osoba s invaliditetom od čega su 7566 muški (56%) i 5965 žene (44%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 12,3% ukupnog stanovništva Bjelovarsko-bilogorske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 6087 (45%), je dobnoj skupini 65+ (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u 11% udijelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Bjelovarsko-bilogorska županija ispod prosjeka RH za dobnu skupinu 65+, nešto ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te iznad prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi i radno-aktivnu dobnu skupinu (tablica 2.).

Oko 77% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 15% ima srednju stručnu spremu dok je 1% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 7% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (80%) žive u obitelji dok ih oko 18% živi samo. Oko 1% ima udomitelja ili skrbnika, a također 1% ih boravi u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 23% osoba s invaliditetom. Oko 55% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Bjelovarsko-bilogorske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2277 osoba s većim brojem muških osoba (62%). Oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije te specifične teškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualne postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji živi 1432 branitelja s invaliditetom te 176 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

2.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Bjelovarsko-bilogorske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 5).

Tablica 5. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1000 stanovnika
Oštećenje lokomotornog sustava	5244	38,8	48
Oštećenje drugih organa	5006	37,0	46
Mentalna oštećenja	3494	25,8	32
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	2419	17,9	22
Intelektualna oštećenja	1334	9,9	12
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	1136	8,4	10
Oštećenje vida	882	6,5	8
Oštećenje sluha	479	3,5	4
Oštećenje perifernog živčanog sustava	385	2,8	4
Prirodne anomalije i kromosopatije	347	2,6	3
Autizam	57	0,4	0,5

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54) te ostale bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (M95-M99), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini hipertenzivnih bolesti (I10-I15). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji je 0,5%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 38 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 20 branitelja Domovinskog rata dok ih 10 ima 100% oštećenje kao

posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 6. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 6. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1112
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	847
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	57
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	6
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	39
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	627
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	510
H90-H95	Drugi poremećaji uha	452
Q90	Down sindrom	36
S68	Amputacija obje šake	3
S78	Amputacija obje natkoljenice	5
S88	Amputacija obje potkoljenice	3
G35	Multipla skleroza	41

3. Brodsko-posavska županija

3.1. Opći sociodemografski podaci

U Brodsko-posavskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 13857 osoba s invaliditetom od čega su 9421 muški (68%) i 4436 žene (32%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 9,6% ukupnog stanovništva Brodsko-posavske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 7630 (55%), je u radno aktivnoj dobi (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 8% udijelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Brodsko-posavska županija ispod prosjeka za sve dobne skupine, osim za radno aktivnu dob gdje je iznad prosjeka RH (tablica 2).

66% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 25% ima srednju stručnu spremu dok je 2% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 7% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (84%) žive u obitelji dok ih oko 14,5% živi samo. Oko 0,7% ima udomitelja ili skrbnika, a toliko osoba s invaliditetom i boravi u nekoj od ustanova. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 14% osoba s invaliditetom. Oko 44% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Brodsko-posavske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1440 osoba s time da je veći broj muških osoba (62%). Oštećenja jezično-govorno glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Brodsko-posavskoj županiji živi 3475 branitelja s invaliditetom te 256 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

3.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Brodsko-posavske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 7).

Tablica 7. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1000 stanovnika
Oštećenje lokomotornog sustava	5208	37,6	36
Oštećenje drugih organa	4683	33,8	33
Mentalna oštećenja	3594	25,9	25
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	2949	21,3	21
Intelektualna oštećenja	1449	10,5	10
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	1397	10,1	10
Oštećenje vida	1239	8,9	9
Oštećenje perifernog živčanog sustava	624	4,5	4
Oštećenje sluha	530	3,8	4
Prirodne anomalije i kromosopatije	416	3,0	3
Autizam	127	0,9	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54) i ostalim bolestima mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (M95-M99) dok su najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini hipertenzivnih bolesti (I10-I15). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da u Brodsko-posavskoj županiji je oko 0,8%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 36 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 62 branitelja Domovinskog rata dok ih 12 ima 100% oštećenje kao

posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 8. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 8. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1046
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1264
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	127
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	9
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	43
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	869
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	567
H90-H95	Drugi poremećaji uha	505
Q90	Down sindrom	67
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	4
S88	Amputacija obje potkoljenice	3
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	49

4. Dubrovačko-neretvanska županija

4.1. Opći sociodemografski podaci

U Dubrovačko-neretvanskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 8295 osoba s invaliditetom od čega su 5456 muški (66%) i 2839 žene (34%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 6,8% ukupnog stanovništva Dubrovačko-neretvanske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 4157 (50%), je u radno aktivnoj dobi (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 10% udijelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Dubrovačko-neretvanska županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te prevalenciju po svim navedenim dobnim skupinama, naročito za dobnu skupinu 65+ (tablica 2).

Prema dostupnim podacima o obrazovanju 60% osoba s invaliditetom nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 33% ima srednju stručnu spremu dok je 3% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 4% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (86%) žive u obitelji dok ih 12% živi samo, a 0,3% ih ima udomitelja ili skrbnika. U nekoj od ustanova boravi oko 1% osoba s invaliditetom. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 12% osoba s invaliditetom. Oko 71% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Dubrovačko-neretvanske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 931 osobu s time da je veći broj muških osoba (63%). Oštećenja jezično-govorno glasovne komunikacije te specifične teškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualne postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Dubrovačko-neretvanskoj županiji živi 2020 branitelja s invaliditetom te 220 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

4.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Dubrovačko-neretvanske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja drugih organa te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 9).

Tablica 9. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Oštećenje drugih organa	2349	28,3	19
Oštećenje lokomotornog sustava	2280	27,5	19
Mentalna oštećenja	2182	26,3	18
oštećenje središnjeg živčanog sustava	1469	17,7	12
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	683	8,2	6
Intelektualna oštećenja	609	7,3	5
Oštećenje vida	569	6,9	5
Prirodne anomalije i kromosopatije	292	3,5	2
Oštećenje sluha	277	3,3	2
Oštećenje perifernog živčanog sustava	252	3,0	2
Autizam	74	0,9	0,6

Najčešći uzroci oštećenja duševnih poremećaja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini organskih i simptomatskih duševnih poremećaja (F00-F09) te shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji (F20-F29), dok najčešći uzroci lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da u Dubrovačko-neretvanskoj županiji je oko 0,7%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 29 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 20 branitelja Domovinskog rata dok ih 9 ima

100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 10. prikazani su podaci o dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 10. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	790
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	758
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	74
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	4
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	25
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	461
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	335
H90-H95	Drugi poremećaji uha	257
Q90	Down sindrom	51
S88	Amputacija obje potkoljenice	3
G35	Multipla skleroza	32

5. Grad Zagreb

5.1. Opći sociodemografski podaci

U Gradu Zagrebu, stanje na dan 03.05.2019., živi 86.274 osoba s invaliditetom od čega su 45.630 muški (53%) i 40.644 žene (47%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 10,8% ukupnog stanovništva županije (tablica 2.). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 43887 (51%), je u dobnoj skupini 65+ (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u 10% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Grad Zagreb ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te prevalencije u svim dobnim skupinama, osim u dobnoj skupini 0-19 gdje je u prosjeku RH (tablica 2).

Prema dostupnim podacima o obrazovanju 53% osoba s invaliditetom nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 33% ima srednju stručnu spremu dok je 6% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 8% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (85%) žive u obitelji dok ih oko 12% živi samo, a 0,5% ima udomitelja ili skrbnika. Oko 2% osoba s invaliditetom boravi u ustanovama. U Gradu Zagrebu je 48 beskućnika koji su osobe s invaliditetom. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 12% osoba s invaliditetom. Oko 57% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegovom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Grada Zagreba, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 11128 osoba s time da je veći broj muških osoba (65%). Oštećenja jezično-govorno glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redovni program uz individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Gradu Zagrebu živi 7088 branitelja s invaliditetom te 897 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

5.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Grada Zagreba, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te mentalna oštećenja (tablica 11).

Tablica 11. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Oštećenje lokomotornog sustava	20609	23,9	26
Mentalna oštećenja	18070	20,9	23
Oštećenje drugih organa	16735	19,4	21
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	11780	13,7	15
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	5270	6,1	7
Intelektualna oštećenja	3636	4,2	5
Oštećenje vida	3509	4,1	4
Prirodne anomalije i kromosomopatije	2335	2,7	3
Oštećenje sluha	1709	2,0	2
Oštećenje perifernog živčanog sustava	1180	1,4	2
Autizam	560	0,6	0,7

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54) dok najčešći uzroci mentalnog oštećenja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini afektivnih poremećaja (F30-F39). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da u je u Gradu Zagrebu 0,7%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 336 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 187 branitelja Domovinskog rata dok ih 73 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 12. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 12. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	5310
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	4884
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	560
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	98
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	194
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	2879
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	1508
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1614
Q90	Down sindrom	341
S48	Amputacija obje nadlaktice	11
S58	Amputacija obje podlaktice	3
S68	Amputacija obje šake	5
S78	Amputacija obje natkoljenice	30
S88	Amputacija obje potkoljenice	25
S98	Amputacija oba stopala	3
G35	Multipla skleroza	393

6. Istarska županija

6.1. Opći sociodemografski podaci

U Istarskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 13209 osobe s invaliditetom od čega su 7604 muški (58%) i 5605 žene (42%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 6,3% ukupnog stanovništva županije (tablica 2.). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 5817 (44%), je u dobi iznad 65+ (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u 13% udjelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da Istarska županija ima, u odnosu na ostale županije, najmanji udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije te da je ispod prosjeka za prevalencije u svim navedenim dobnim skupinama (tablica 2).

Oko 59% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 30% ima srednju stručnu spremu dok je 5% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 6% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (85%) žive u obitelji dok ih oko 14% živi samo. 0,2% ima udomitelja ili skrbnika dok oko 1% osoba boravi u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 10% osoba s invaliditetom. Oko 48% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Istarske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1854 osoba s time da je veći broj muških osoba (65%). Oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju su najčešći specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Istarskoj županiji živi 664 branitelja s invaliditetom te 235 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

6.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Istarske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 13).

Tablica 13. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Oštećenje drugih organa	4397	33,3	21
Oštećenje lokomotornog sustava	3710	28,1	18
Mentalna oštećenja	2833	21,4	14
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	2245	17,0	11
Oštećenje govorno glasovne komunikacije	1086	8,2	5
Intelektualna oštećenja	846	6,4	4
Oštećenje vida	770	5,8	4
Prirodne anomalije i kromosopatije	516	3,9	3
Oštećenje sluha	370	2,8	2
Oštećenje perifernog živčanog sustava	357	2,7	2
Autizam	147	1,1	1

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini hipertenzivnih bolesti (I10-I15), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da u je u Istarskoj županiji oko 0,8%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 66 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 22 branitelja Domovinskog rata dok ih također 17 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 14. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 14. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	736
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1100
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	147
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	12
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	57
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	672
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	431
H90-H95	Drugi poremećaji uha	318
Q90	Down sindrom	60
S58	Amputacija obje podlaktice	2
S78	Amputacija obje natkoljenice	4
S88	Amputacija obje potkoljenice	8
G35	Multipla skleroza	94

7. Karlovačka županija

7.1. Opći sociodemografski podaci

U Karlovačkoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 16445 osoba s invaliditetom od čega su 9486 muški (58%) i 6959 žene (42%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 13,9% ukupnog stanovništva županije (tablica 2.). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 8463 (52%), je u dobnoj skupini 65+ (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 7% udijelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Karlovačka županija iznad prosjeka za ukupnu prevalenciju invaliditeta u RH, kao i za sve dobne skupine, osim 0-19, gdje je ispod prosjeka RH (tablica 2).

73% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 21% ima srednju stručnu spremu dok je 2% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 4% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (79%) žive u obitelji dok ih oko 19% živi samo. 1% ima udomitelja ili skrbnika, a i 1% osoba boravi u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 17% osoba s invaliditetom. Oko 58% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Karlovačke županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 898 osoba s time da je veći broj muških osoba (64%). Oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju najčešći je specificirani uzrok koji određuje potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Karlovačkoj županiji živi 2594 branitelja s invaliditetom te 379 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

7.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Karlovačke županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenje lokomotornog sustava (tablica 15).

Tablica 15. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Oštećenje drugih organa	6647	40,4	56
Oštećenje lokomotornog sustava	6473	39,4	55
Mentalna oštećenja	4646	28,3	39
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	3787	23,0	32
Oštećenje vida	1684	10,2	14
Intelektualna oštećenja	897	5,5	8
Oštećenje sluha	661	4,0	6
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	659	4,0	6
Oštećenje perifernog živčanog sustava	578	3,5	5
Prirodne anomalije i kromosopatije	373	2,3	3
Autizam	55	0,3	0,5

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini hipertenzivnih bolesti (I10-I15) dok uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini ostalih bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (M95-M99) te dorzopatija (M40-M54). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da u je u Karlovačkoj županiji oko 0,6%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 44 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 42 branitelja Domovinskog rata dok ih 14 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 16. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 16. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1942
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1986
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	55
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	11
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	46
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	925
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	1136
H90-H95	Drugi poremećaji uha	621
Q90	Down sindrom	51
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S58	Amputacija obje podlaktice	6
S68	Amputacija obje šake	5
S78	Amputacija obje natkoljenice	13
S88	Amputacija obje potkoljenice	12
S98	Amputacija oba stopala	4
G35	Multipla skleroza	86

8. Koprivničko-križevačka županija

8.1. Opći sociodemografski podaci

U Koprivničko-križevačkoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 15300 osoba s invaliditetom od čega su 8446 muški (55%) i 4794 žene (45%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 14% ukupnog stanovništva županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 6765 (44%), je u dobi 65+ (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u 16% udijelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Koprivničko-križevačka županija iznad prosjeka za ukupnu prevalenciju te prevalencije u svim dobnim skupinama (tablica 2).

80% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 13% ima srednju stručnu spremu dok je 1% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 6% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (81%) žive u obitelji dok ih oko 15% živi samo. 2% ima udomitelja ili skrbnika, a 2% osoba boravi i u nekoj od ustanova. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 11% osoba s invaliditetom. Oko 45% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Koprivničko-križevačke županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 3204 osoba s time da je veći broj muških osoba (64%). Oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Koprivničko-križevačkoj županiji živi 995 branitelja s invaliditetom te 157 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

8.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Koprivničko-križevačke županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja lokomotornog sustava, mentalna oštećenja te oštećenja drugih organa (tablica 17).

Tablica 17. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Oštećenje lokomotornog sustava	3891	25,4	36
Mentalna oštećenja	3520	23,0	32
Oštećenje drugih organa	3508	22,9	32
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	1971	12,9	18
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	1475	9,6	14
Intelektualna oštećenja	1039	6,8	10
Oštećenje vida	640	4,2	6
Oštećenje sluha	343	2,2	3
Prirodne anomalije i kromosopatije	286	1,9	3
Oštećenje perifernog živčanog sustava	272	1,8	3
Autizam	48	0,3	0,4

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54) dok najčešći uzroci mentalnih oštećenja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini organskih duševnih poremećaja, uključujući simptomatske poremećaje (F00-F09). Najčešći uzroci oštećenja drugih organa koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini hipertenzivnih bolesti (I10-I15). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da u je u Koprivničko-križevačkoj županiji oko 0,4%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 43 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 9 branitelja Domovinskog rata dok ih 8 ima

100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 18. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 18. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1160
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	735
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	48
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	9
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	28
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	630
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	361
H90-H95	Drugi poremećaji uha	302
Q90	Down sindrom	41
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	4
S78	Amputacija obje natkoljenice	13
S88	Amputacija obje potkoljenice	8
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	48

9. Krapinsko-zagorska županija

9.1. Opći sociodemografski podaci

U Krapinsko-zagorskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 18849 osoba s invaliditetom od čega su 10534 muški (56%) i 8315 žene (44%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 14,9% ukupnog stanovništva županije (tablica 2.). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 9114 (48%), je u dobi 65+ (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 9% udijelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je u Krapinsko-zagorskoj županiji najveća prevalencija invaliditeta u RH s time da je prevalencija iznad prosjeka za sve navedene dobne skupine (tablica 2).

77% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 16% ima srednju stručnu spremu dok je oko 1% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 6% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (82%) žive u obitelji dok ih oko 16% živi samo. 1% ima udomitelja ili skrbnika, a i 1% osoba boravi u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 12% osoba s invaliditetom. Oko 54% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Krapinsko-zagorske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2206 osoba s time da je veći broj muških osoba (65%). Oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije te specifične teškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Krapinsko-zagorskoj županiji živi 566 branitelja s invaliditetom te 83 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

9.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Krapinsko-zagorske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te mentalna oštećenja (tablica 19).

Tablica 19. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Oštećenje lokomotornog sustava	6470	34,3	51
Mentalna oštećenja	4973	26,4	39
Oštećenje drugih organa	4790	25,4	38
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	3515	18,6	28
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	1427	7,6	11
Intelektualna oštećenja	1149	6,1	9
Oštećenje vida	959	5,1	8
Prirođene anomalije i kromosopatije	528	2,8	4
Oštećenje sluha	490	2,6	4
Oštećenje perifernog živčanog sustava	399	2,1	3
Autizam	56	0,3	0,4

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci mentalnog oštećenja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju organskim i simptomatskim duševnim poremećajima (F00-F09). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da u je u Krapinsko-zagorskoj županiji 0,4%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 57 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 7 branitelja Domovinskog rata dok ih 4 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 20. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 20. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1911
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	634
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	56
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	16
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	57
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	874
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	436
H90-H95	Drugi poremećaji uha	413
Q90	Down sindrom	45
S58	Amputacija obje podlaktice	2
S78	Amputacija obje natkoljenice	7
S88	Amputacija obje potkoljenice	7
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	96

10. Ličko-senjska županija

10.1. Opći sociodemografski podaci

U Ličko-senjska županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 4763 osoba s invaliditetom od čega su 3010 muški (63%) i 1753 žene (37%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 10,4% ukupnog stanovništva županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 2195 (46%), je u radno aktivnoj dobi (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u 8% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Ličko-senjska županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju kao i sve dobne skupine (tablica 2).

77% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 16% ima srednju stručnu spremu dok je 1% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 6% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (80%) žive u obitelji dok ih oko 17% živi samo. 1% ima udomitelja ili skrbnika, a 2% osoba boravi u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 20% osoba s invaliditetom. Oko 58% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Ličko-senjske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 462 osobe s time da je veći broj muških osoba (63%). Postojanje više vrsta i stupnjeva teškoća u psihofizičkom razvoju te oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Ličko-senjskoj županiji živi 953 branitelja s invaliditetom te 173 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

10.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Ličko-senjske županije županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa (tablica 21.).

Tablica 21. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Oštećenje lokomotornog sustava	1457	30,6	32
Oštećenje drugih organa	1442	30,3	31
Mentalna oštećenja	1220	25,6	27
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	733	15,4	16
Oštećenje vida	335	7,0	7
Intelektualno oštećenje	329	6,9	7
Oštećenje govorno glasovne komunikacije	166	3,5	4
Oštećenje perifernog živčanog sustava	157	3,3	3
Oštećenje sluha	153	3,2	3
Prirođene anomalije i kromosopatije	137	2,9	3
Autizam	23	0,5	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini artropatija (M00-M25) dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini hipertenzivnih bolesti (I10-I15). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da u je u Ličko-senjskoj županiji 0,7%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 10 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 15 branitelja Domovinskog rata dok ih 9 ima 100% oštećenja kao posljedice ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 22. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 22. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	370
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutí poremećaji	286
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	23
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	6
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	20
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	213
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	203
H90-H95	Drugi poremećaji uha	143
Q90	Down sindrom	28
S68	Amputacija obje šake	2
S78	Amputacija obje natkoljenice	3
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	22

11. Međimurska županija

11.1. Opći sociodemografski podaci

U Međimurskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 9358 osoba s invaliditetom od čega su 5173 muški (55%) i 4185 žene (45%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 8,4% ukupnog stanovništva županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 4249 (45%), je u radno aktivnoj dobi (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u čak 23% udijelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Međimurska županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te za radno aktivnu i životnu dob iznad 65 godina, dok je prevalencija u dječjoj dobi iznad prosjeka RH (tablica 2).

75% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 17% ima srednju stručnu spremu dok je oko 1% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 7% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (84%) žive u obitelji dok ih oko 12% živi samo. 2% ima udomitelja ili skrbnika, a također 2% osoba s invaliditetom boravi u nekoj od ustanova. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 21% osoba s invaliditetom. Oko 50% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegovom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Međimurske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2696 osoba s time da je veći broj muških osoba (59%). Oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije te specifične teškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redovni program uz prilagodbu sadržaja i individualne postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Međimurskoj županiji živi 369 branitelja s invaliditetom te 75 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

11.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Međimurske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 23).

Tablica 23. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Oštećenje drugih organa	3295	35,2	30
Oštećenje lokomotornog sustava	2840	30,3	26
Mentalna oštećenja	2420	25,9	22
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	1833	19,6	17
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	1798	19,2	16
Intelektualna oštećenja	1543	16,5	14
Oštećenje vida	816	8,7	7
Prirođene anomalije i kromosomopatije	466	5,0	4
Oštećenje sluha	398	4,3	4
Oštećenje perifernog živčanog sustava	205	2,2	2
Autizam	67	0,7	1

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini hipertenzivnih bolesti (I10-I15) dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Međimurskoj županiji oko 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 21 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 8 branitelja Domovinskog rata dok ih 2 ima 100% oštećenje

kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 24. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 24. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1007
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	735
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	67
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	8
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	38
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	578
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	436
H90-H95	Drugi poremećaji uha	367
Q90	Down sindrom	57
S58	Amputacija obje podlaktice	2
S78	Amputacija obje natkoljenice	5
S88	Amputacija obje potkoljenice	6
G35	Multipla skleroza	34

12. Osječko-baranjska županija

12.1. Opći sociodemografski podaci

U Osječko-baranjskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 21506 osoba s invaliditetom od čega su 14649 muški (68%) i 6857 žene (32%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 7,6% ukupnog stanovništva županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 11265 (52%), je u radno aktivnoj dobi (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 15% udijelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Osječko-baranjska županija ispod prosjeka za ukupnu kao i prevalencije za sve dobne skupine, osim dobne skupine 0-19, gdje je iznad prosjeka RH (tablica 2).

77% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje, 16% ima srednju stručnu spremu dok je 1% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 6% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (81%) žive u obitelji dok ih oko 17% živi samo. 1% osoba ima udomitelja ili skrbnika, a i 1% osoba živi u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 14% osoba s invaliditetom. Oko 63% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegovom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Osječko-baranjske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 4840 osoba s time da je veći broj muških osoba (62%). Teškoće jezično-glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Osječko-baranjskoj županiji živi 5941 branitelj s invaliditetom te 483 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

12.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Osječko-baranjske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te mentalna oštećenja (tablica 25).

Tablica 25. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Oštećenje lokomotornog sustava	6102	28,4	22
Mentalna oštećenja	6019	28,0	21
Oštećenje drugih organa	4814	22,4	17
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	3459	16,1	12
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	2343	10,9	8
Intelektualna oštećenja	2023	9,4	7
Oštećenje vida	1022	4,8	4
Oštećenje sluha	657	3,1	2
Oštećenje perifernog živčanog sustava	642	3,0	2
Prirodne anomalije i kromosopatije	474	2,2	2
Autizam	157	0,7	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini artropatija (M00-M25), dorzopatija (M40-M54) te ostalih bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (M95-M99) dok najčešći uzroci mentalnih oštećenja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini neurotskih, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (F40-F49). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Osječko-baranjskoj županiji oko 0,7%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 58 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 69 branitelja Domovinskog rata dok ih 24 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 26. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 26. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1502
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1254
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	157
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	5
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	91
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1140
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	660
H90-H95	Drugi poremećaji uha	615
Q90	Down sindrom	110
S58	Amputacija obje podlaktice	2
S78	Amputacija obje natkoljenice	8
S88	Amputacija obje potkoljenice	5
S98	Amputacija oba stopala	2
G35	Multipla skleroza	53

13. Požeško-slavonska županija**13.1. Opći sociodemografski podaci**

U Požeško-slavonskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 7848 osoba s invaliditetom od čega su 5203 muški (66%) i 2645 žene (34%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 11,3% ukupnog stanovništva županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 3821 (49%), je u radno aktivnoj dobi (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 9% udjelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Požeško-slavonska županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju i sve dobne skupine, osim za prevalenciju u radno aktivnoj dobi gdje je iznad prosjeka RH (tablica 2).

Oko 71% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 17% ima srednju stručnu spremu dok je 1% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 11% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (84%) žive u obitelji dok ih oko 14% živi samo. 0,4% ima udomitelja ili skrbnika, a 1% osoba živi u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 17% osoba s invaliditetom. Oko 44% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Požeško-slavonske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 977 osoba s time da je veći broj muških osoba (62%). Oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju najčešći su specifičirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specifičanog provođenja. U Požeško-slavonskoj županiji živi 1437 branitelja s invaliditetom te 118 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

13.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Požeško-slavonske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 27).

Tablica 27. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Oštećenje lokomotornog sustava	2556	32,6	37
Oštećenje drugih organa	2284	29,1	33
Mentalna oštećenja	2063	26,3	30
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	1340	17,1	19
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	826	10,5	12
Intelektualna oštećenja	778	9,9	11
Oštećenje vida	559	7,1	8
Oštećenje sluha	297	3,8	4
Oštećenje perifernog živčanog sustava	238	3,0	3
Prirodne anomalije i kromosopatije	228	2,9	3
Autizam	27	0,3	0,4

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini dorzopatija (M50-M54) dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini hipertenzivnih bolesti (I10-I15). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Požeško-slavonskoj županiji oko 0,6%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 27 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 11 branitelja Domovinskog rata dok ih 6 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 28. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao najteži oblici invaliditeta.

Tablica 28. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	534
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	417
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	27
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	6
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	19
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	419
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	276
H90-H95	Drugi poremećaji uha	281
Q90	Down sindrom	36
S68	Amputacija obje šake	2
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	28

14. Primorsko-goranska županija

14.1. Opći sociodemografski podaci

U Primorsko-goranskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 20140 osoba s invaliditetom od čega su 11000 muški (55%) i 9140 žene (45%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 7,0% ukupnog stanovništva županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 9725 (48%), je u dobi iznad 65+ (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 14% udjelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Primorsko-goranska županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te za prevalencije svih navedenih dobnih skupina osim za dobnu skupinu 0-19 gdje je iznad prosjeka RH (tablica 2).

52% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 38% ima srednju stručnu spremu dok je 7% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 3% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (81%) žive u obitelji dok ih oko 17% živi samo. 0,2% ih ima udomitelja ili skrbnika, a 1% osoba boravi u ustanovi. U Primorsko-goranskoj županiji je 25 beskućnika koji su osobe s invaliditetom. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 7% osoba s invaliditetom. Oko 52% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Primorsko-goranske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2287 osoba s time da je veći broj muških osoba (68%). Oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije te specifične teškoće u učenju najčešći su specificiran uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Primorsko-goranskoj županiji živi 1520 branitelja s invaliditetom te 310 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

14.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Primorsko-goranske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 29).

Tablica 29. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Oštećenje drugih organa	8630	42,9	30
Oštećenje lokomotornog sustava	6071	30,1	21
Mentalna oštećenja	5235	26,0	18
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	3890	19,3	14
Oštećenje vida	1882	9,3	7
Oštećenje govorno glasovne komunikacije	1865	9,3	7
Intelektualna oštećenja	961	4,8	3
Oštećenje sluha	908	4,5	3
Prirodne anomalije i kromosopatije	727	3,6	3
Oštećenje perifernog živčanog sustava	620	3,1	2
Autizam	239	1,2	1

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini hipertenzivnih bolesti (I10-I15) dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini artropatija (M00-M25). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Primorsko-goranskoj županiji 0,6%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 49 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 41 branitelj Domovinskog rata dok ih 26 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 30. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 30. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	2016
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1787
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	239
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	11
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	98
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1298
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	864
H90-H95	Drugi poremećaji uha	836
Q90	Down sindrom	102
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S58	Amputacija obje podlaktice	5
S68	Amputacija obje šake	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	24
S88	Amputacija obje potkoljenice	27
S98	Amputacija oba stopala	3
G35	Multipla skleroza	110

15. Sisačko-moslavačka županija

15.1. Opći sociodemografski podaci

U Sisačko-moslavačkoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 20099 osoba s invaliditetom od čega su 12865 muški (64%) i 7234 žene (36%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 13,2% ukupnog stanovništva županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 9176 (46%), je u dobnoj skupini 65+ (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 11% udjelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliko je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Sisačko-moslavačka županija iznad prosjeka za ukupnu prevalenciju te za prevalencije svih navedenih dobnih skupina osim dobne skupine 65+ gdje je ispod prosjeka RH (tablica 2).

74% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 18% ima srednju stručnu spremu dok je 2% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 6% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (82%) žive u obitelji dok ih oko 16% živi samo. 1% ima udomitelja ili skrbnika, a i 1% osoba boravi u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 15% osoba s invaliditetom. Oko 44% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Sisačko-moslavačke županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2014 osoba s time da je veći broj muških osoba (65%). Oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Sisačko-moslavačkoj županiji živi 3803 branitelja s invaliditetom te 346 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

15.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Sisačko-moslavačke županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su mentalna oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 31).

Tablica 31. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Mentalna oštećenja	6553	32,6	43
Oštećenje lokomotornog sustava	6118	30,4	40
Oštećenje drugih organa	5513	27,4	36
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	3442	17,1	23
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	1359	6,8	9
Oštećenje vida	1265	6,3	8
Intelektualna oštećenja	1261	6,3	8
Oštećenje sluha	733	3,6	5
Oštećenje perifernog živčanog sustava	529	2,6	3
Prirodne anomalije i kromosomopatije	492	2,4	3
Autizam	113	0,6	1

Najčešći uzroci mentalnih oštećenja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini neurotskih, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (F40-F49) dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Sisačko-moslavačkoj županiji 0,6%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 70 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 30 branitelja Domovinskog rata dok ih 18 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 32. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 32. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1320
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutí poremećaji	1285
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	113
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	10
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	44
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	928
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	621
H90-H95	Drugi poremećaji uha	680
Q90	Down sindrom	54
S48	Amputacija obje nadlaktice	5
S58	Amputacija obje podlaktice	5
S78	Amputacija obje natkoljenice	13
S88	Amputacija obje potkoljenice	16
G35	Multipla skleroza	62

16. Splitsko-dalmatinska županija

16.1. Opći sociodemografski podaci

U Splitsko-dalmatinskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 51009 osoba s invaliditetom od čega su 30680 muški (609%) i 20329 žene (40%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 11,3% ukupnog stanovništva županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 23732 (47%), je u dobi 65+ (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 9% udjelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Splitsko-dalmatinska županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te za prevalencije u svim navedenim dobnim skupinama (tablica 2).

58% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 33% ima srednju stručnu spremu dok je 4% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 5% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (83%) žive u obitelji dok ih oko 16% živi samo. 0,1% ima udomitelja ili skrbnika, a 1% osoba borave u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 12% osoba s invaliditetom. Oko 64% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Splitsko-dalmatinske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 5392 osoba s time da je veći broj muških osoba (66%). Oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Splitsko-dalmatinskoj županiji živi 9045 branitelja s invaliditetom te 630 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

16.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Splitsko-dalmatinske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su mentalna oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 33).

Tablica 33. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Mentalna oštećenja	17627	34,6	39
Oštećenje lokomotornog sustava	13426	26,3	30
Oštećenje drugih organa	12981	25,4	29
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	7380	14,5	16
Oštećenje vida	2882	5,6	6
Intelektualna oštećenja	2306	4,5	5
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	2111	4,1	5
Prirodne anomalije i kromosopatije	1204	2,4	3
Oštećenje sluha	1166	2,3	3
Oštećenje perifernog živčanog sustava	1054	2,1	2
Autizam	262	0,5	1

Najčešće dijagnoze mentalnih oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini neurotskih, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (F40-F49), dok najčešća oštećenja lokomotornog sustava, koja uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Splitsko-dalmatinskoj županiji oko 0,5%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 134 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 95 branitelja

Domovinskog rata dok ih 51 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 34. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 34. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	4504
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	4951
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	262
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	18
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	128
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1903
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	1606
H90-H95	Drugi poremećaji uha	977
Q90	Down sindrom	202
S48	Amputacija obje nadlaktice	6
S68	Amputacija obje šake	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	28
S98	Amputacija oba stopala	5
G35	Multipla skleroza	194

17. Šibensko-kninska županija

17.1. Opći sociodemografski podaci

U Šibensko-kninskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 10251 osoba s invaliditetom od čega su 6698 muški (65%) i 3553 žene (35%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 10,1% ukupnog stanovništva županije (tablica 2.). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 4664 (46%), je dobnj skupini 65+ (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 9% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Šibensko-kninska županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te za prevalencije u svim dobnim skupinama (tablica 2).

65% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 28% ima srednju stručnu spremu dok je 2% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 5% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (71%) žive u obitelji dok ih čak oko 28% živi samo. 0,1% ima udomitelja ili skrbnika, a 0,4% osoba s invaliditetom borave u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 13% osoba s invaliditetom. Oko 45% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Šibensko-kninske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 927 osoba s time da je veći broj muških osoba (65%). Oštećenja jezično-glasovne komunikacije te specifične teškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke najčešći specificirani oblik njezinog provođenja. U Šibensko-kninskoj županiji živi 2627 branitelja s invaliditetom te 246 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

17.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Šibensko-kninske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su mentalna oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 35).

Tablica 35. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Mentalna oštećenja	3708	36,2	37
Oštećenje drugih organa	3620	35,3	36
Oštećenje lokomotornog sustava	3121	30,4	31
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	1567	15,3	15
Oštećenje vida	807	7,9	8
Intelektualna oštećenja	680	6,6	7
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	571	5,6	6
Oštećenje sluha	362	3,5	4
Prirodne anomalije i kromosomopatije	225	2,2	2
Oštećenje perifernog živčanog sustava	223	2,2	2
Autizam	58	0,6	1

Najčešći uzroci mentalnih oštećenja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini neurotskih, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (F40-F49), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini artropatija (M00-M25). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Šibensko-kninskoj županiji 0,6%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 25 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 17 branitelja Domovinskog rata dok ih 19 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 36. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao najteži oblici invaliditeta.

Tablica 36. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	848
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	880
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	58
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	4
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	25
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	493
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	491
H90-H95	Drugi poremećaji uha	340
Q90	Down sindrom	41
S58	Amputacija obje podlaktice	2
S88	Amputacija obje potkoljenice	9
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	31

18. Varaždinska županija

18.1. Opći sociodemografski podaci

U Varaždinskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 23125 osoba s invaliditetom od čega su 12446 muški (54%) i 10679 žene (46%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 13,7% ukupnog stanovništva županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 11932 (52%), je u dobnoj skupini 65+ (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 9% udijelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Varaždinska županija iznad prosjeka RH za ukupnu prevalenciju te prevalencije po svim dobnim skupinama (tablica 2).

72% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 19% ima srednju stručnu spremu dok je 2% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 7% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (81%) žive u obitelji dok ih oko 17% živi samo. Oko 1% ima udomitelja ili skrbnika, a 0,8 osoba s invaliditetom boravi u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 11% osoba s invaliditetom. Oko 54% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Varaždinske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2262 osoba s time da je veći broj muških osoba (62%). Postojanje više vrsta i stupnjeva teškoća u psihofizičkom razvoju te oštećenja jezično-govorno glasovne komunikacije sa specifičnim teškoćama u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok su redoviti program uz individualizirane postupke te redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke najčešći oblici njezinog specificiranog provođenja. U Varaždinskoj županiji živi 1339 branitelja s invaliditetom te 176 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

18.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Varaždinske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 37).

Tablica 37. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Oštećenje lokomotornog sustava	7354	31,8	44
Oštećenje drugih organa	7015	30,3	42
Mentalna oštećenja	5800	25,1	34
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	3525	15,2	21
Intelektualna oštećenja	1514	6,5	9
Oštećenje vida	1255	5,4	7
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	1154	5,0	7
Oštećenje sluha	799	3,5	5
Oštećenje perifernog živčanog sustava	674	2,9	4
Prirodne anomalije i kromosopatije	571	2,5	3
Autizam	86	0,4	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54) dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini hipertenzivnih bolesti (I00-I15). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Varaždinskoj županiji oko 0,5%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 81 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 23 branitelja Domovinskog rata dok ih 11 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 38. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 38. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1941
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutí poremećaji	2023
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	86
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	14
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	75
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1066
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	598
H90-H95	Drugi poremećaji uha	726
Q90	Down sindrom	77
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S58	Amputacija obje podlaktice	4
S68	Amputacija obje šake	2
S78	Amputacija obje natkoljenice	9
S88	Amputacija obje potkoljenice	9
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	103

19. Virovitičko-podravska županija

19.1. Opći sociodemografski podaci

U Virovitičko-podravskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 7716 osoba s invaliditetom od čega su 4874 muški (63%) i 2842 žene (37%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 10% ukupnog stanovništva županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 4008 (52%), je u radno aktivnoj dobi (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 7% udjelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Virovitičko-podravska županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju i prevalencije u svim dobnim skupinama, uključujući i radno aktivnu dob gdje je nešto ispod prosjeka RH (tablica 2).

74% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 17% ima srednju stručnu spremu dok je oko 1% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 8% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (81%) žive u obitelji dok ih oko 17% živi samo. 0,4% ima udomitelja ili skrbnika, a 0,8 ih boravi u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 18% osoba s invaliditetom. Oko 48% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Virovitičko-podravške županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 744 osoba s time da je veći broj muških osoba (57%). Postojanje više vrsta i stupnjeva teškoća u psihofizičkom razvoju te oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije, najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Virovitičko-podravskoj županiji živi 1675 branitelja s invaliditetom te 127 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poračća.

19.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Virovitičko-podravške županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su duševni poremećaji te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 39).

Tablica 39. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Mentalna oštećenja	3151	40,8	41
Oštećenje lokomotornog sustava	2968	38,5	39
Oštećenje drugih organa	2854	37,0	37
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	1636	21,2	21
Intelektualna oštećenja	775	10,0	10
Oštećenje vida	643	8,3	8
Oštećenje sluha	386	5,0	5
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	358	4,6	5
Oštećenje perifernog živčanog sustava	291	3,8	4
Prirodne anomalije i kromosopatije	220	2,9	3
Autizam	23	0,3	0,3

Najčešći uzroci oštećenja duševnih poremećaja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini neurotskih, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (F40-F49) dok najčešći uzroci lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini ostalih bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (M95-M99). Broj osoba s 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Virovitičko-podravskoj županiji 0,6%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe s 100% oštećenjem od čega je 22 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 14 branitelja Domovinskog rata dok ih 8 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 40. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 40. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1044
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutí poremećaji	1264
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	23
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	5
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	25
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	479
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	325
H90-H95	Drugi poremećaji uha	366
Q90	Down sindrom	25
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	21

20. Vukovarsko-srijemska županija

20.1. Opći sociodemografski podaci

U Vukovarsko-srijemskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 16431 osoba s invaliditetom od čega su 10966 muški (67%) i 5465 žene (33%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 10,3% ukupnog stanovništva županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 8318 (51%), je u radno aktivnoj dobi (tablica 1). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 9% udijelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Vukovarsko-srijemska županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te prevalencije u svim dobnim skupinama, osim u radno aktivnoj skupini gdje je iznad prosjeka RH (tablica 2).

73% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 21% ima srednju stručnu spremu dok je 2% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 4% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (77%) žive u obitelji dok ih oko 21% živi samo. 0,3% ima udomitelja ili skrbnika, a 1,2% osoba boravi u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 12% osoba s invaliditetom. Oko 37% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Vukovarsko-srijemske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2184 osoba s time da je veći broj muških osoba (63%). Više vrsta teškoća u psihofizičkom razvoju kao i oštećenja jezično-glasovne komunikacije te specifične teškoće učenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Vukovarsko-srijemskoj županiji živi 4420 branitelja s invaliditetom te 480 osoba koja ima posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

20.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Vukovarsko-srijemske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su mentalna oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 41).

Tablica 41. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Mentalna oštećenja	5939	36,1	37
Oštećenje lokomotornog sustava	5343	32,5	34
Oštećenje drugih organa	3477	21,2	22
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	2187	13,3	14
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	1326	8,1	8
Intelektualna oštećenja	1215	7,4	8
Oštećenje vida	783	4,8	5
Oštećenje sluha	458	2,8	3
Oštećenje perifernog živčanog sustava	408	2,5	3
Prirodne anomalije i kromosopatije	401	2,4	3
Autizam	83	0,5	1

Najčešći uzroci oštećenja duševnih poremećaja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini neurotskih, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (F40-F49) dok najčešći uzroci lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Vukovarsko-srijemskoj županiji oko 0,8%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 53 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 51 branitelja

Domovinskog rata dok ih 23 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 42. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 42. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1165
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1044
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	83
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	6
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	52
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	657
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	472
H90-H95	Drugi poremećaji uha	434
Q90	Down sindrom	67
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	5
S88	Amputacija obje potkoljenice	11
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	43

21. Zadarska županija

21.1. Opći sociodemografski podaci

U Zadarskoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 14285 osoba s invaliditetom od čega su 9548 muški (67%) i 4737 žene (33%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 8,5% ukupnog stanovništva županije (tablica 2.). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 6513 (46%), je u dobnoj skupini 65+ (tablica 1.). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 10% udjelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Zadarska županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te prevalenciju za sve navedene dobne skupine (tablica 2.).

71% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 24% ima srednju stručnu spremu dok je 2% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Pecijalno obrazovanje nalazimo kod 3% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava ocijalne skrbi, u najvećem broju (83%) žive u obitelji dok ih oko 16% živi samo, a svega 0,2% ima udomitelja ili skrbnika. 0,5 osoba s invaliditetom borave u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 13% osoba s invaliditetom. Oko 46% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Zadarske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1814 osobe s time da je veći broj muških osoba (68%). Oštećenja jezično-govorno glasovne komunikacije te specifične teškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualne postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Zadarskoj županiji živi 3347 branitelja s invaliditetom te 386 osoba koja ima posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili je civilni invalid rata i porača..

21.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Zadarske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su mentalna oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 43.).

Tablica 43. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Mentalna oštećenja	4901	34,3	29
Oštećenje lokomotornog sustava	3765	26,4	22
Oštećenje drugih organa	3324	23,3	20
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	1686	11,8	10
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	881	6,2	5
Oštećenje vida	724	5,1	4
Intelektualna oštećenja	691	4,8	4
Oštećenje perifernog živčanog sustava	496	3,5	3
Oštećenje sluha	252	1,8	1
Prirodne anomalije i kromosopatije	251	1,8	1
Autizam	89	0,6	1

Najčešći uzroci mentalnih oštećenja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini neurotskih, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (F40-F49) dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Zadarskoj županiji oko 1,1%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 72 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 46 branitelja Domovinskog rata dok ih 35 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 44. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 44. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	976
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1219
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	89
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	10
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	46
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	567
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	480
H90-H95	Drugi poremećaji uha	235
Q90	Down sindrom	50
S58	Amputacija obje podlaktice	2
S78	Amputacija obje natkoljenice	4
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	52

22. Zagrebačka županija

22.1. Opći sociodemografski podaci

U Zagrebačkoj županiji, stanje na dan 03.05.2019., živi 33323 osoba s invaliditetom od čega su 20391 muški (61%) i 12932 žene (39%) (tablica 1.) te na taj način osobe s invaliditetom čine 10,7% ukupnog stanovništva županije (tablica 2.). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 14942 (45%), je u dobnj skupini 65+ (tablica 1.). Iz tablice 1. moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama a u 11% udijelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Zagrebačka županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju, kao i prevalencije u svim dobnim skupinama osim prevalencije u dječjoj dobi gdje je iznad prosjeka (tablica 2).

77% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 15% ima srednju stručnu spremu dok je 1% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 7% osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (86%) žive u obitelji, oko 10% živi samo, dok ih oko 1% ima udomitelja ili skrbnika. U nekoj od ustanova boravi oko 2% osoba. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 14% osoba s invaliditetom. Oko 55% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.

Iz Zagrebačke županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 4819 osobe s time da je veći broj muških osoba (66%). Oštećenja jezično-govorno glasovne komunikacije te specifične teškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je redoviti program uz individualizirane postupke najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. U Zagrebačkoj županiji živi 2449 branitelja s invaliditetom te 241 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

22.2. Vrste oštećenja

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Zagrebačke županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te mentalna oštećenja (tablica 45.).

Tablica 45. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
Oštećenje lokomotornog sustava	9625	28,9	31
Mentalna oštećenja	7297	21,9	23
Oštećenje drugih organa	7161	21,5	23
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	4374	13,1	14
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	2434	7,3	8
Intelektualna oštećenja	1712	5,1	5
Oštećenje vida	1416	4,2	5
Prirodne anomalije i kromosopatije	780	2,3	3
Oštećenje sluha	635	1,9	2
Oštećenje perifernog živčanog sustava	565	1,7	2
Autizam	144	0,4	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci mentalnog oštećenja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini afektivnih poremećaja (F30-F39). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Zagrebačkoj županiji oko 0,5%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 118 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 46 branitelja Domovinskog rata dok ih 16 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu. U tablici 46. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 46. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1923
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutí poremećaji	1738
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	144
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	19
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	65
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1166
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	729
H90-H95	Drugi poremećaji uha	588
Q90	Down sindrom	106
S48	Amputacija obje nadlaktice	3
S78	Amputacija obje natkoljenice	10
S88	Amputacija obje potkoljenice	14
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	148